

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження
ступеня доктора філософії**

Здобувачка ступеня доктора філософії Влада Березневич-Ломанюк, 1998 р.н., громадянка України, освіта вища: у 2021 році закінчила Національний університет «Одеська юридична академія», де здобула кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр спеціальність «Право», працює консультантом Приморської державної нотаріальної контори у м. Одесі. Виконала акредитовану освітньо-наукову програму Національного університету «Одеська юридична академія», МОН України, м. Одеса (ОП 37284 Право (081 Право)).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Одеська юридична академія», МОН України, м. Одеса від 23 вересня 2024 року № 3001-10, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради **Ольги Мельничук**, д.ю.н., професора, професора кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія»;

Рецензентів: **Ірини Антошиної**, к.ю.н., доцента, доцента кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія»;
Степана Ковбасюка, к.ю.н., доцента, доцента кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія»;

Офіційних опонентів: **Лілії Матвєєвої**, д.ю.н., професора, завідувача кафедри загальноправових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Олени Ткалі, к.ю.н., доцента, доцента кафедри конституційного та адміністративного права і процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету ім. Петра Могили,

на засіданні «4» грудня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Владі Березневич-Ломанюк на підставі публічного захисту дисертації «Суверенітет сучасної держави в умовах глобалізації» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Національному університеті «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник – Володимир Завальнюк, д.ю.н., професор, заслужений юрист України, в.о. завідувача кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дане дослідження є першою науковою працею, в якій сформульовано комплексний та систематизований погляд щодо впливу глобалізаційних процесів на суверенітет сучасних держав. Беручи до уваги розв'язання зазначеного наукового завдання, слід запропонувати наступні висновки і пропозиції:

уперше:

- запропоновано інноваційний підхід до оцінки суверенітету, який враховує мультидисциплінарний підхід, інтегруючи політичні, економічні, правові та соціокультурні виміри у розуміння цього поняття;

- проведено аналіз того, як глобалізаційні процеси впливають на внутрішньополітичну стабільність, соціальну згуртованість та політичні інститути держав. Виявлено, що глобалізація може призводити до політичної фрагментації, зростання впливу різних груп інтересів та зміни правової культури;

- розглянуто, як розвиток інформаційних технологій та цифрової економіки впливає на суверенітет сучасної держави, включаючи питання кібербезпеки, захисту даних та інформаційного суверенітету;

- виділено нові види переосмислення концепцій суверенітету: м'який, космополітичний та пост-суверенітет;

- здійснено комплексне дослідження обмеження суверенітету під впливом міжнародних організацій та їхнього впливу на якість державного управління, включаючи взаємозв'язок між міжнародними стандартами, нормами та національною автономією держав;

удосконалено:

- теоретичні основи, що дозволяють краще зрозуміти, як взаємодія між національними і міжнародними інституціями впливає на зміну суверенітету сучасних держав;

- покращено методи аналізу впливу транснаціональних корпорацій на державну політику, що дозволяє ідентифікувати нові виклики та можливості для збереження суверенітету;

– методологічні підходи для оцінки стабільності держав у контексті глобалізаційних процесів, що дозволяє краще прогнозувати внутрішні зміни;

– методи аналізу, які дозволяють оцінити вплив глобалізаційних процесів на культурний суверенітет, включаючи збереження національної ідентичності та культурних цінностей;

– підходи до оцінки кібербезпеки як одного з ключових аспектів суверенітету сучасної держави, зокрема в умовах зростаючих загроз у цифровому середовищі;

– підходи до аналізу взаємодії між національними та міжнародними правовими нормами, що дозволяє краще зрозуміти, як глобалізація впливає на юридичний аспект суверенітету;

дістали подальшого розвитку:

– розвинуто концепції, що сприяють ефективному вирішенню глобальних проблем через механізми спільного прийняття рішень, забезпечуючи баланс між національними інтересами та міжнародними зобов'язаннями;

– рекомендації для національних урядів щодо адаптації законодавчої бази до глобалізаційних процесів з метою забезпечення стабільності, безпеки та економічного зростання;

– стратегії збереження національної культури та ідентичності в умовах глобалізаційних викликів;

– моделі співпраці, які забезпечують ефективну взаємодію між національними та міжнародними структурами у сфері безпеки, враховуючи сучасні загрози;

– вплив міжнародних фінансових інституцій, таких як МВФ та Світовий банк, на економічну політику та суверенітет держав, тобто обмеження економічної самостійності держав;

– вплив розвитку інформаційних технологій та цифрової економіки на суверенітет держав, включаючи питання кібербезпеки, захисту даних та інформаційного суверенітету.

Дисертація виконана українською мовою.

За змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих

навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою КМУ від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 12 січня 2022 року №44 (зі змінами).

Здобувачка має 5 наукових публікацій, з яких 4 статті у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, 1 публікація – тези доповіді на науково-практичній конференції:

1. Березневич-Ломанюк В. О. Вплив глобалізації на суверенітет держави. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. №4. С. 3-7.

2. Березневич-Ломанюк В. О. Теоретичний вимір досліджень сучасного суверенітету. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 743-745.

3. Березневич-Ломанюк В. О. Глобалізований суверенітет: виклики та перспективи. *Правові Новели*. 2024. № 22. С. 75-81.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження і пропозиції:

Мельничук Ольга, д.ю.н., професор, професор кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія», зазначила, що захист пройшов на високому рівні і дисертантка впоралася зі всіма завданнями та викликами, які стояли перед нею, що підтверджується задовільними оцінками, що викладені у рецензіях та відгуках, відповідями на зауваження членів разової спецради. Зазначила, що була присутня на фаховому семінарі під час обговорення дисертації на кафедрі, тому може говорити про «зріст» роботи з того часу, висловила слова вдячності, що в роботі було враховано її зауваження, що пролунали того часу, що говорить про співпрацю, яка має існувати у наукових дослідженнях. Підкреслила методологію дослідження, що є доволі складною, проте у відповідях на поставлені запитання дисертантка все роз'яснила. Зазначила, що їй імпонує те, що здобувачка розглянула проблематику, пов'язану з різноманітними концепціями, висловила думку, що робота відповідає

встановленим вимогам, а авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Антошина Ірина, к.ю.н., доцент, доцент кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія», критичні зауваження виклала у рецензії, у дискусії повністю підтримала офіційних опонентів щодо актуальності та своєчасності дисертації, підкреслила, що як неодноразово було зазначено під час захисту, дисертаційне дослідження має велике як теоретичне, так і практичне значення. Згадала та процитувала статтю 1 Конституції, підводячи до того, що саме суверенітет постає як одна з найбільш важливих ціннісних характеристик держави, зробила висновок, що особливо в умовах сьогодення суверенітет є основою існування держави. Підкреслила, що обрана тема складна, висловила слова захоплення здобувачкою, що вона торкнулася такої тематики та вправно з нею впоралася. Щодо дисертації зазначила, що всі поставлені завдання та мета були виконані, що відображено у висновках, підкреслила, що в роботі було використано достатню кількість спеціальної та загальної літератури, що підкреслює високий рівень проведеного дослідження. Водночас зазначила, що робота не позбавлена дискусійних моментів, які були викладені у відгуках та рецензіях. Констатувала, що робота відповідає основним вимогам, які ставляться до такого роду робіт, вона є завершеною, самостійною науковою працею, в ній отримано нові науково обґрунтовані результати, зважаючи на викладене, зробила висновок, що буде підтримувати роботу, а авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Ковбасюк Степан, к.ю.н., доцент, доцент кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія», критичні зауваження виклав у рецензії, у дискусії присєднався до всіх позитивних аспектів, на які звернули увагу офіційні опоненти та рецензент. Зазначив, що робота має міждисциплінарний характер, при цьому дисертантка вправно впоралася з впорядкуванням матеріалу, оскільки цілком природнім є той факт, що багато аспектів суверенітету розглядається в рамках політичних, соціологічних досліджень, специфіки концепції міжнародного права – все це врахувалося під час написання дисертації.

Підкреслив високий рівень теоретичної підготовки, який засвідчується належною методологією, широкою науковою базою, використанням різних як методологічних підходів, так і методів, також звернув увагу на правильність у визначенні мети та завдань, що дозволило розробити ґрунтовні та достатні висновки, викладені в дисертації. Звернув увагу присутніх, що те, як дисертантка відповідала на запитання, що також демонструє глибоке знання матеріалу. Підсумував, що все сказане в цілому дає підстави стверджувати, що робота відбулася, відповідає всім вимогам, спеціальності, а дисертантка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Матвєєва Лілія, д.ю.н., професор, завідувач кафедри загальноправових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ, критичні зауваження виклала у відгуку, у дискусії зауважила, що під час захисту мова йшла про те, що тема суверенітету держави є традиційною для політичної та правової науки, але водночас в умовах глобалізації можна казати про те, що науковці вимушені шукати нові підходи для розуміння саме державного суверенітету в сучасних умовах відповідно до тих процесів, які безпосередньо відбуваються, звернула увагу, що зміни державного суверенітету є викликом як для представників політичної науки, так і для представників правової науки. Висловила думку, що здобувачка вдало впоралася з поставленим завданням, оскільки це складна проблематика і тому відмітила ще раз сміливість проведеного дослідження, оскільки це тема, яка викликає багато питань, тому тут є намагання отримати відповіді на питання, які пов'язані з державним суверенітетом, для представників правової науки, міжнародного права, міжнародних відносин. Зважаючи на це, підкреслила, що це проблематика, яка не може бути вирішена в межах одного наукового дослідження, а зазначила, що вона завжди буде актуальною і завжди буде привертати увагу науковців та має міждисциплінарний характер. Щодо роботи зауважила, що представлене дисертаційне дослідження є самостійною, якісною працею, яка відповідає встановленим вимогам, підкреслила оригінальність наукових положень дисертації, що забезпечується застосуванням актуальних наукових методів, що сприяло отриманню якісних результатів дослідження, що

підтверджує інноваційний характер теоретичних висновків та практичних рекомендацій, які безпосередньо подано до захисту. Висловила слова підтримки. Підкреслила впевненість дисертантки під час надання відповідей та доповіді, що підтверджує володіння нею матеріалом дослідження.

Ткаля Олена, к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного та адміністративного права і процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету ім. Петра Могили, критичні зауваження виклала у відгуку, у дискусії приєдналася до слів Л. Матвєєвої, підкреслила, що обрана тематика, з одного боку, є досить актуальною та цікавою, а з іншого – досить складною в плані розуміння та дослідження, тема є багатогранною та потребує використання достатньо великої методики дослідження, крім того зазначила, що глобалізація, про яку йде мова, змушує будь-яку державу у сучасному світі підлаштовувати свої внутрішні інституції та органи влади, самоврядування під ті виклики, які ставляться в сучасному світі, на що ніяким чином не можна вплинути в ретроспективі, оскільки і економічні процеси, які відбуваються, і цифровізація суспільства, і розвиток транснаціональних корпорацій – їхнє охоплення світового співтовариства, – вони будуть змушувати держави йти на певні поступки та трансформації окремих структур. Зазначила, що обрана тематика дисертації, що прив'язана до сьогодення, – це сміливий крок в науковому дослідженні. Висловила сподівання, що в подальшому дисертантка не залишить дослідження представленої тематики і наступним кроком після написання дисертації буде написання більш серйозних, можливо монографічних праць, в рамках дослідження. Щодо роботи підкреслила, що дисертація є глибокою, актуальною, оригінальною роботою, оновлює значні базові положення для практичного використання в внутрішньодержавній та зовнішньодержавній політиці країни, особливо в сучасних умовах зовнішньої загрози. Висловила надію, що ті прагнення народу до суверенності, які маємо в багаторічному історичному процесі, будуть мати відображення і в наукових дослідженнях, зокрема. Подякувала дисертантці за гарну роботу, правильний підхід до дослідження, за відповіді на поставлені запитання, що показало серйозність підготовки до захисту. Висловила слова підтримки у присудженні ступеня доктора філософії в галузі «Право».

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Владі Березневич-Ломанюк ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Ольга МЕЛЬНИЧУК